

Euroopan unionin
neuvosto

Bryssel, 12. kesäkuuta 2017
(OR. en)

9292/17

ECOFIN 398
UEM 147
SOC 378
EMPL 292
COMPET 395
ENV 494
EDUC 222
RECH 178
ENER 217
JAI 476

ILMOITUS

Lähetäjä:	Neuvoston pääsihteeristö
Vastaanottaja:	Pysyvien edustajien komitea / Neuvosto
Kom:n asiak. nro:	ST 9236/17 ECOFIN 369 UEM 118 SOC 347 EMPL 262 COMPET 364 ENV 464 EDUC 192 RECH 148 ENER 188 JAI 439 - COM(2017) 506 final
Asia:	Suositus NEUVOSTON SUOSITUKSEKSI Viron vuoden 2017 kansallisesta uudistusohjelmasta sekä samassa yhteydessä annettu Viron vuoden 2017 vakausohjelmaa koskeva neuvoston lausunto

Valtuuskunnille toimitetaan oheisena asiakohdassa mainittu, komission ehdotukseen
COM(2017) 506 final perustuva, neuvoston eri komiteoiden tarkistama ja hyväksymä ehdotus
neuvoston suositukseksi.

NEUVOSTON SUOSITUS,

annettu ... päivänä ...kuuta ...,

Viron vuoden 2017 kansallisesta uudistusohjelmasta

**sekä samassa yhteydessä annettu Viron vuoden 2017 vakausohjelmaa koskeva
neuvoston lausunto**

EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, joka

ottaa huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen ja erityisesti sen 121 artiklan 2 kohdan ja 148 artiklan 4 kohdan,

ottaa huomioon julkisyhteisöjen rahoitusaseman valvonnan sekä talouspolitiikan valvonnan ja yhteensovittamisen tehostamisesta 7 päivänä heinäkuuta 1997 annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 1466/97¹ ja erityisesti sen 5 artiklan 2 kohdan,

ottaa huomioon Euroopan komission suosituksen,

ottaa huomioon Euroopan parlamentin päätöslauselmat,

ottaa huomioon Eurooppa-neuvoston päätelmät,

ottaa huomioon työllisyyskomitean lausunnon,

ottaa huomioon talous- ja rahoituskomitean lausunnon,

ottaa huomioon sosiaalisen suojelun komitean lausunnon,

ottaa huomioon talouspoliittisen komitean lausunnon,

¹ EYVL L 209, 2.8.1997, s. 1.

sekä katsoo seuraavaa:

- (1) Komissio hyväksyi 16 päivänä marraskuuta 2016 vuotuisen kasvuselvityksen, mikä aloitti vuoden 2017 talouspolitiikan eurooppalaisen ohjausjakson. Eurooppa-neuvosto vahvisti vuotuisen kasvuselvityksen ensisijaiset tavoitteet 9 ja 10 päivänä maaliskuuta 2017. Komissio hyväksyi 16 päivänä marraskuuta 2016 Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 1176/2011² perusteella varoituskansallismekanismia koskevan kertomuksen, jossa se katsoi, että Viro ei kuulu niihin jäsenvaltioihin, joista laadittaisiin perusteellinen tarkastelu. Samana päivänä komissio hyväksyi myös suosituksen neuvoston suositukseksi euroalueen talouspolitiikasta. Eurooppa-neuvosto vahvisti suosituksen 9 ja 10 päivänä maaliskuuta 2017. Neuvosto hyväksyi 21 päivänä maaliskuuta 2017 suosituksen euroalueen talouspolitiikasta, jäljempänä 'euroalueen suositus'³.
- (2) Koska Viro kuuluu jäsenvaltioihin, joiden rahayksikkö on euro, ja koska taloudet ovat talous- ja rahaliitossa vahvasti yhteydessä toisiinsa, Viron olisi varmistettava, että jäljempänä esitettävästä suosituksesta 1 ilmenevä euroalueen suositus pannaan täytäntöön täysimääräisesti ja oikea-aikaisesti.
- (3) Viroa koskeva vuoden 2017 maaraaportti julkaistiin 22 päivänä helmikuuta 2017. Siinä arvioitiin Viron edistymistä neuvoston 12 päivänä heinäkuuta 2016 hyväksymien maakohtaisten suositusten noudattamisessa, aiempina vuosina annettujen maakohtaisten suositusten noudattamisessa ja sen kansallisten Eurooppa 2020 -tavoitteiden saavuttamisessa.

² Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukset (EU) N:o 1176/2011, annettu 16 päivänä marraskuuta 2011, makrotalouden epätasapainon ennalta ehkäisemisestä ja korjaamisesta (EUVL L 306, 23.11.2011, s. 25).

³ EUVL C 92, 24.3.2017, s. 1.

- (4) Viro toimitti vuoden 2017 vakausohjelmansa 28 päivänä huhtikuuta 2017 ja vuoden 2017 kansallisen uudistusohjelmansa 4 päivänä toukokuuta 2017. Ohjelmat on arvioitu samaan aikaan, jotta niiden keskinäiset yhteydet on voitu ottaa huomioon.
- (5) Kauden 2014–2020 Euroopan rakenne- ja investointirahastojen (ERI-rahastot) ohjelmasuunnittelussa on otettu huomioon asiaankuuluvat maakohtaiset suositukset. Kuten Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 1303/2013⁴ 23 artiklassa säädetään, komissio voi pyytää jäsenvaltiota tarkastelemaan uudelleen kumppanuussopimustaan ja asiaankuuluvia ohjelmiaan ja esittämään niihin muutoksia, kun tämä on tarpeen asiaankuuluvien neuvoston suositusten täytäntöönpanon tukemiseksi. Komissio on antanut tarkempaa tietoa kyseisen säännöksen hyödyntämisestä ohjeissa sellaisten toimenpiteiden soveltamiselle, joilla ERI-rahastojen vaikuttavuus kytketään talouden tehokkaaseen ohjaukseen ja hallintaan.

⁴ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 1303/2013, annettu 17 päivänä joulukuuta 2013, Euroopan aluekehitysrahastoa, Euroopan sosiaalirahastoa, koheesiorahastoa, Euroopan maaseudun kehittämisen maatalousrahastoa ja Euroopan meri- ja kalatalousrahastoa koskevista yhteisistä säännöksistä sekä Euroopan aluekehitysrahastoa, Euroopan sosiaalirahastoa, koheesiorahastoa ja Euroopan meri- ja kalatalousrahastoa koskevista yleisistä säännöksistä sekä neuvoston asetuksen (EY) N:o 1083/2006 kumoamisesta (EUVL L 347, 20.12.2013, s. 320).

- (6) Viroon sovelletaan vakaus- ja kasvusopimuksen ennaltaehkäisevää osiota. Hallitus alensi vuoden 2017 vakausohjelmassaan julkisen talouden keskipitkän aikavälin tavoitettaan tasapainoisesta rakenteellisesta rahoitusasemasta 0,5 prosentin alijäämään suhteessa BKT:hen. Hallitus suunnittelee, että julkisen talouden 0,3 prosentin ylijäämä suhteessa BKT:hen vuonna 2016 vaihtuu 0,5 prosentin alijäämäksi suhteessa BKT:hen vuonna 2017 ja 0,8 prosentin alijäämäksi suhteessa BKT:hen vuonna 2018. Vuoden 2017 vakausohjelman arvioiden mukaan tämä vastaa rakenteellista rahoitusasemaa, joka on 0,2 prosenttia ylijäämäinen suhteessa BKT:hen vuonna 2017 ja 0,5 prosenttia alijäämäinen suhteessa BKT:hen vuonna 2018. Nämä luvut vastaavat julkisen talouden keskipitkän aikavälin tavoitetta. Uudelleenlasketun⁵ rakenteellisen rahoitusaseman pohjalta alijäämän arvioidaan kuitenkin olevan 0,1 prosenttia suhteessa BKT:hen vuonna 2017 ja 0,9 prosenttia suhteessa BKT:hen vuonna 2018 eli alle julkisen talouden uuden keskipitkän aikavälin tavoitteen. Vuoden 2017 vakausohjelman mukaan julkisen talouden velan ennakoidaan pysyvän alle 10 prosentissa suhteessa BKT:hen vuosina 2017 ja 2018. Näiden julkisen talouden kehitysarvioiden perustana oleva makrotalouden skenaario on vuosien 2017 ja 2018 osalta uskottava, mutta ohjelman myöhempinä vuosina suotuisa. Toisaalta vuonna 2018 voimaan tulevia uusia verotoimenpiteitä koskeviin tuloennusteisiin liittyy riskejä.
- (7) Komission kevään 2017 talousennusteen mukaan rakenteellisen rahoitusaseman odotetaan vuonna 2017 olevan 0,3 prosenttia alijäämäinen suhteessa BKT:hen, mikä ylittää julkisen talouden keskipitkän aikavälin tavoitteen. Virolle suositetaan, että se noudattaa vuonna 2018 edelleen julkisen talouden keskipitkän aikavälin tavoitetta. Jos politiikka säilyy muuttumattomana, on vaarana, että tästä vaatimuksesta poiketaan jonkin verran. Kaiken kaikkiaan neuvosto katsoo, että Viron on oltava valmis toteuttamaan lisätoimenpiteitä, joilla varmistetaan vaatimusten noudattaminen vuonna 2018.

⁵ Suhdannetasoitettu rahoitusasema ilman kertaluonteisia ja muita väliaikaisia toimenpiteitä, komission yksiköiden uudelleen laskemana yhteisesti sovittuja menetelmiä käyttäen.

- (8) Viro on toteuttanut toimenpiteitä varmistaakseen korkealaatuisten julkisten palvelujen, esimerkiksi sosiaalipalvelujen, tarjonnan ja saatavuuden paikallistasolla osana paikallishallinnon uudistusta. Se on hyväksynyt hallinnonuudistuksen helpottaakseen sellaisten elinkelpoisten paikallishallintoyksiköiden luomista, jotka kykenevät rahoittamaan oman toimintansa. Uuden lain tarkoituksena on myös tukea kehittämistä ja kasvua ja tarjota laadukkaita palveluja. Viro on saattanut onnistuneesti päätökseen paikallishallintojen vapaaehtoista yhteenliittämistä koskevan vaiheen. Lisäksi se panee parhaillaan täytäntöön sosiaaliturvalakia. Vielä ei kuitenkaan ole toteutettu eräitä keskeisiä toimenpiteitä, joilla paikallishallinnon uudistaminen saatetaan päätökseen. Paikallishallintojen rahoitussuunnitelman tarkistaminen on edelleen kesken. Eräät paikallishallintojen ja keskushallinnon välistä vastuun- ja tehtävien jakoa koskevat säädösehdotukset ovat yhä valmisteluvaiheessa. Ehdotusten hyväksyminen on keskeistä, jotta voidaan varmistaa laadukkaiden julkisten palvelujen tarjonta esimerkiksi koulutuksen, nuorisotyön, terveyden edistämisen ja liikenteen aloilla.
- (9) Sukupuolten palkkaero supistui Virossa 28,3 prosentista vuonna 2014 26,9 prosenttiin vuonna 2015. Se on silti unionin suurin. Hallitus toteuttaa parhaillaan toimenpiteitä supistaakseen palkkaeroa edelleen. Erityisesti on hyväksytty vuosien 2016–2023 sosiaaliturvaohjelma, ja sillä pyritään puuttumaan työmarkkinoiden eriytymiseen sukupuolen mukaan ja torjumaan stereotypioita. Ohjelman täytäntöönpano on jo käynnissä. Sukupuolten tasa-arvoa koskevan lain tarkistus, jolla annetaan työsuojeluviranomaisille tehtäväksi seurata tarkemmin sukupuolten välistä tasa-arvoa yksityissektorilla, on vielä hyväksymättä. Parhaillaan harkitaan myös vanhempainvapaajärjestelmän tarkistusta, jolla joustavoitettaisiin vanhempainvapaan käyttöä. Kyseistä säädösmuutosta ei kuitenkaan ole vielä hyväksytty.
- (10) Tuloerot ovat Virossa suuret. Vuonna 2012 tuloerosuhde oli 5,4, kun rikkaimpaa 20:tä prosenttia kotitalouksista verrattiin köyhimpään 20 prosenttiin kotitalouksista. Vuonna 2015 tämä suhde oli noussut 6,2:een, mikä on seitsemänneksi suurin unionissa. Keskeinen tuloeroja lisäävä tekijä näyttää olevan suuri palkkahajonta, joka johtuu korkeamman osaamistason työntekijöiden voimakkaasta tulojen kasvusta. Absoluuttisia lukuja tarkasteltaessa kotitalouksien köyhimmän 10 prosentin tulot näyttävät jääneen jälkeen mediaanitulojen kasvusta, mikä puolestaan aiheuttaa ongelmia sosiaalisen turvaverkon riittävyydelle. Ongelmaa pahentaa se, että etuudet (erityisesti eläkkeet ja sosiaaliavustukset) eivät kasva samaa vauhtia markkinatulojen kanssa. Tämä on johtanut myös siihen, että köyhyysriski kasvoi asteittain 15,8 prosentista vuonna 2010 21,6 prosenttiin vuonna 2015. Viro on toteuttanut useita toimenpiteitä lisätäkseen verojärjestelmän progressiivisuutta erityisesti pienipalkkaisten osalta vuodesta 2018 alkaen korottamalla ansiotuloverotuksen perusvähennystä.

- (11) Yritysten tutkimus-, teknologia- ja innovointimenot kasvoivat 0,69 prosenttiin vuonna 2015, mutta ne jäivät kokonaisuudessaan yhä alle unionin keskiarvon (1,3 %). Korkean teknologian yritysten ja osaamisvaltaisten yritysten osuus kaikista yrityksistä on edelleen pieni, ja tohtoritutkinnon suorittavia on vähän. Palkat ovat viime vuosina kasvaneet jatkuvasti tuottavuutta nopeammin, mikä on vähentänyt tuottoja ja siten investointien kasvua. Vähäiset investoinnit teknologian kehittämiseen saattavat johtaa siihen, että viennin ja varsinkin tavaraviennin arvonlisäys kasvaa ennakoitua vähemmän. Tämä puolestaan muodostaa riskin tuotannon kasvulle. Tiedemaailman ja yritysten välisen sopimustutkimuksen volyymi kasvoi vuonna 2015. Näiden sektoreiden välinen yhteistyö oli kuitenkin vähäistä huolimatta hallituksen toteuttamista toimenpiteistä. Viro on jatkanut liiketoimintaympäristönsä parantamista, mutta pitkälliset maksukyvyttömyysmenettelyt ja vakuusvelkojen heikko takaisinperintäaste haittaavat edelleen investointeja. Vuonna 2016 käynnistettiin hanke maksukyvyttömyyslainsäädännön parantamiseksi, maksukyvyttömyysmenettelyn nopeuttamiseksi ja tehostamiseksi sekä hyväksytyjen maksukyvyttömyyshakemusten osuuden lisäämiseksi. Lainsäädännön tarkistuksia ei kuitenkaan ole vielä hyväksytty.
- (12) Komissio on vuoden 2017 talouspolitiikan eurooppalaisen ohjausjakson osana tehnyt kattavan analyysin Viron talouspolitiikasta ja julkaissut sen vuoden 2017 maaraportissa. Se on arvioinut myös vuoden 2017 vakausohjelman ja vuoden 2017 kansallisen uudistusohjelman sekä jatkotoimenpiteet, joita on toteutettu Virolle viime vuosina annettujen suositusten noudattamiseksi. Se on ottanut huomioon niiden merkityksen Viron finanssipolitiikan sekä sosiaali- ja talouspolitiikan kestävyiden kannalta mutta myös sen, ovatko ne unionin sääntöjen ja ohjeiden mukaisia, koska unionin yleistä talouden ohjausta on tarpeen vahvistaa antamalla unionin tason panos tuleviin kansallisiin päätöksiin.
- (13) Neuvosto on tutkinut vuoden 2017 vakausohjelman tämän arvioinnin perusteella, ja sen lausunto⁶ ilmenee erityisesti jäljempänä esitettävästä suosituksesta 1,

⁶ Asetuksen (EY) N:o 1466/97 5 artiklan 2 kohdan mukaisesti.

SUOSITTAA, että Viro toteuttaa vuosina 2017 ja 2018 toimia, joilla se

1. harjoittaa finanssipolitiikkaansa vakaus- ja kasvusopimuksen ennaltaehkäisevän osion vaatimusten mukaisesti, mikä tarkoittaa pysymistä julkisen talouden keskipitkän aikavälin tavoitteessa vuonna 2018; parantaa sosiaalisen turvaverkon riittävyyttä; toteuttaa toimenpiteitä sukupuolten palkkaeron kaventamiseksi erityisesti lisäämällä palkkojen läpinäkyvyyttä ja tarkistamalla vanhempainvapaajärjestelmää;
2. edistää yksityisiä investointeja tutkimukseen, teknologiaan ja innovointiin muun muassa toteuttamalla toimenpiteitä, joilla lisätään tiedemaailman ja yritysten välistä yhteistyötä.

Tehty Brysselissä

Neuvoston puolesta

Puheenjohtaja
